

יפוצו מעיינותיך

מתחילים ומסיימים את הי"ד החזקה

השבוע מסתיים מחזור לימוד הרמב"ם בכל מסלולי הלימוד ומתחיל מחזור חדש. זוהי הזדמנות מצוינת להצטרף ללימוד יומי מעשיר ומאתגר ועם זאת לא קשה במיוחד. לפי הסדר שקבע הרבי מלובביץ' זצ"ל הלומדים פרק אחד ליום מסיימים את הי"ד החזקה בכמעט שלוש שנים והמצטרפים לסיירת של שלושה פרקים ליום מסיימים בתוך פחות משנה. הי"ד החזקה מורכב מ-14 ספרים, 83 קבוצות של הלכות ו-1000 (כך, בדיוק 1000!) פרקים.

מה בעצם מיוחד כל כך ביד החזקה לרמב"ם ולמה 'חובה' לעבור עליו?

לדעת את כל התורה?

הרמב"ם היה היחיד מגדולי ישראל בכל הדורות שלקח על עצמו משימה של הנגשת כל התורה כולה לכל יהודי. כל התורה – הלכות כל תר"ג מצוות התורה, סיכום כל התורה שבעל פה בסדר

מופתי ומדויק בפירוט כל הפרטים כולם – 'קראתי שם חיבור זה 'משנה תורה' לפי שאדם קורא תורה שבכתב תחילה ואחר כך קורא בזה, ויודע ממנו תורה שבעל פה כולה ואינו צריך לקרות ספר אחר ביניהם" (הקדמת הרמב"ם). לכל יהודי – דברי הרמב"ם קצרים וברורים, הלומד אינו 'מאבד את הראש' וברובם ככולם מתאימים להילמד על ידי כל אחד אף ללא רקע. "כל הדינים גלויים לקטן ולגדול בדין כל מצוה ובדין כל הדברים שתקנו חכמים ונביאים", "כולם בלשון ברורה ודרך קצרה, עד שתהא תורה שבעל פה סדורה בפי הכל בלא קושיא ולא פרוק" (שם).

בלימוד ייחודי זה ניתן לתפוס את ההיקף של התורה. לא מדובר כאן על לימוד עיוני בפרט כזה או אחר ואף לא בלימוד למעשה אלא בלימוד של המכלול – "דיעת התורה". כמובן שמומלץ לעיין גם להשוות לפסק ההלכה בשולחן ערוך אבל מטרת לימוד הרמב"ם היומי היא לתפוס את ההיקף. הפסוק שאותו מצטט הרמב"ם בפתיחת חיבורו אומר הכל: "אז לא אבוש בהביטי אל

כל מצוותיך". בלימוד הרמב"ם אנו מונעים מעצמינו את הבושה של חוסר היכרות עם חלקים שלמים בתורה שלא למדנו ואיננו מכירים.

במכתבי הרב קוק זצ"ל ישנו קטע מפתיע בעניין לימוד יומי ברמב"ם:

ראוי להתרגל הרבה בחזרת רמב"ם כסדר, פרק או פרקים בכל יום כפי האפשר... העיקר החזרה ההיקפית. בהמשך העניין כמדומני שעתיד ספר הי"ד להיות המעיין המרכזי לתלמידי חכמים על פי סדרי הלימוד שבוודאי יתחדשו (אגרות הראי"ה א, אקה).

תשוקה לשלימות

קיים צד נוסף במשמעותו של לימוד זה: כאשר אנחנו רואים את ההיקף הגדול בי"ד הספרים של הרמב"ם,

אנו מסוגלים לקלוט את ההיקף הגדול של מציאות-החיים שחסרה לנו. מעטים יודעים כי רוב (!) מצוות התורה איננו נוהג כיום. רק לאחר שאדם לומד את ענייני המקדש הוא יודע שחסר לו מקדש. לאחר למידה של הלכות סנהדרין ומלכים ניתן לקלוט עד כמה חסרים אנו מנהיגות ומלך בישראל. רק כך יכולים להיווצר תחושת מחסור וגעגוע אל העניינים הללו וגם רצון ומוטיבציה לקרב ולהביא את הגאולה השלימה, בה תהיה "תחיית המתים" למצוות התורה ולתחומים רבים שנלקחו מאתנו בשנות הגלות.

הרבי מלובביץ' ראה עניין סגולי עצום באחדות ישראל בין כמה שיותר יהודים סביב לימוד יומי זה הכולל את כל התורה, וקשר את הלימוד הזה לזירוז הגאולה. ואכן הרמב"ם עצמו מדגיש מאוד את הגאולה וביאת המשיח ומסיים את ספרו בהלכות סדורות בעניין זה.

אתר מומלץ לחומרי עזר ללומדי הרמב"ם ולהורדת 'מורה שיעור' יומי – www.mishnetorah.com